

Täysistunto

Torstai 6.2.2025 klo 16.00—18.51

2.1. Suullinen kysymys hyvinvointialueiden menosäästöjen aikataulusta (Tytti Tuppurainen sd)

Suullinen kysymys SKT 1/2025 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Tytti Tuppurainen sd:** Arvoisa puhemies! Tällä viikolla vietettiin maailman syöpäpäivää. Jokaisen syöpään sairastuneen ihmisen tarina on erilainen, mutta jokainen heistä ansaitsee hyvän ja inhimillisen hoidon, ja se edellyttää, että hoitoon pääsee.

Nyt hallitus on kuitenkin pakottanut ihmisten hoidosta vastaavat hyvinvointialueet erittäin koviin säästöihin, leikkauksiin, liian kireässä aikataulussa. [Ben Zyskowitz: Jonka te sääditte!] Ja säästöjen aikataulusta te ette jouta. Ei, vaikka sairaaloiden henkilökunta, asiantuntijat ja oppositio ovat varoittaneet teitä, pääministeri Orpo, kiirehtimisen seurauksista. Nyt kun on jopa riippumaton talouspolitiikan arviointineuvosto varoittanut hallitusta, että sen kiireaikataulu voi vaarantaa kansalaisten kannalta kaikkein keskeisimmät sosiaali- ja terveyspalvelut, minä kysyn teiltä, pääministeri: miksi te ette usko asiantuntijoiden neuvoa ja kohtuullista hyvinvointialueiden menosäästöjen aikataulua, jotta ihmisten hoitoon pääsy voitaisiin turvata? [Ben Zyskowitz: Miksi te sääditte tällöisen aikataulun, edustaja Tuppurainen?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.02 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin hyvää istuntokautta ja ensimmäistä kyselytuntia kaikille. Tästä tämä lähtee.

Tähän varsinaiseen kysymykseen: Me olemme nyt rakentaneet sitä varsinaista sote-palvelua sinne edellisen hallituksen säätämän raamin sisälle, ja se on kova työ. Sitä tehdään yhdessä hyvinvointialueiden kanssa, mutta nyt se käänne on selkeästi tapahtunut. Yksitoista aluetta arvioi, että nyt tänä vuonna ne tulevat pääsemään positiiviseen tulokseen, kuusi noin nollatulokseen, ja on selvää, että muutamilla alueilla, noin viidellä, on erittäin suuria vaikeuksia, ja heidän kanssaan tehdään töitä.

Mutta ei ole nyt aika, että me helpotetaan koko sitä teidän säätämäänne lainsäädäntöä, joka pakottaa tähän ja josta tulee tämä alijäämän kattamisvelvollisuus, vaan me teemme niiden alueiden kanssa töitä, joilla on vaikeuksia. Kaikkein tärkeintä on se, että me turvaamme palvelut, mutta saadaan samaan aikaan tämä tärkeä uudistus menemään eteenpäin, jotta tulevaisuudessa on kestävä, hyvä sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmä ja että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 2/2025 vp

hoitoon pääsee kaikkialla Suomessa. Mutta tämä menee nyt oikeaan suuntaan. Ei nyt ole aika antaa periksi, vaan tehdä töitä näiden alueiden kanssa, joissa on vaikeuksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä tähän aiheeseen liittyen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. Samalla totean, että vihreiden, vasemmistoliiton ja Liike Nytin ennalta ilmoittamat kysymykset koskettelevat tätä samaa teemaa, joten ne käsitellään tässä samassa yhteydessä. — Edustaja Tuppurainen, olkaa hyvä.

16.04 Tytti Tuppurainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tosi asia on se, että, pääministeri Orpo, teidän hallituksenne on pakottanut hyvinvointialueet leikkauksiin, joiden seurauksena hoitoonpääsy vaikeutuu, lapset ja nuoret jonottavat apua mielenterveysongelmiin ja vanhustenhoivaa heikennetään. Ja nyt te, pääministeri Orpo, tässäkin ilmoittitte, että ei, kohtuullistamista ei ole luvassa hyvinvointialueitten leikkauksiin. Aikataulusta te ette jouta, ei, vaikka jopa teidän hallituksenne oma korkea-arvoinen alivaltiosihteeri, sote-ohjauksesta vastaava virkamies, on suoraan todennut, ettei tämä teidän säästöaikataulunne ole realistinen.

Pääministeri Orpo, miksi te piiskaatte hyvinvointialueita aikatauluun, joka pakottaa ne purkamaan ihmisille elintärkeitä palveluita? Miksi toimitte näin, vaikka jopa talouspolitiikan korkea-arvoinen arviointineuvosto on todennut, ettei jouston tarvitsisi tarkoittaa valtion rahoituksen kasvattamista pidemmällä aikavälillä? Kaikki muut tässä maassa vaativat hyvinvointialueille aikaa, paitsi tämä hallitus. Pääministeri Orpo, oletteko te [Puhemies koputtaa] tehnyt tästä itsellenne arvovaltakysymyksen? [Ben Zyskowitz: Miksi sääditte tällöisen aikataulun, edustaja Tuppurainen?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.05 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ei tämä pakko ole meidän keksintömme, se on teidän säätämänne laki, [Vasemmalta: Te olette vastuussa! Te voitte korjata sitä!] miten rahoitusjärjestelmä toimii. Toinen huomio on se, että voi että, kun te sosiaalidemokraatit aina puhuisitte korkea-arvoisesta talouspolitiikan arviointineuvostosta ja kaikissa muissakin asioissa olisitte samaa mieltä, kuten siinä, että hallituksen talouspolitiikka on oikeaa, oikein mitoitettua, oikein ajoitettua.

Mitä tulee sitten vielä tähän aikatauluun, niin taisi olla jossain siellä teidän kotiseutunne suunnalla, jossa hyvinvointialueen johto kävi kiittämässä siitä, että on pidetty kiinni tästä vaatimuksesta, että talous pitää saada kuntoon, koska se on myöskin kirittänyt ja osin pakottanutkin tekemään niitä välttämättömiä uudistuksia. Nyt ne asiat ovat menneet parempaan suuntaan.

Ja sitten jos ajatellaan nyt niitä viittä aluetta, joissa on isoja vaikeuksia talouden kanssa, niin me tuemme heitä, me autamme heitä. Jos ei siinä saada sitä asiaa korjaantumaan, voidaan mennä arviointimenettelyyn. Arviointimenettelyn seuraus voi olla se, että annetaan lisärahoitusta, jos palveluiden turvaaminen sitä vaatii. Tämä menee nyt oikeaan suuntaan, pitää vaan nyt tehdä töitä [Puhemies koputtaa] yhdessä hyvinvointialueiden kanssa.